

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Tomáše Blažka a Mgr. Heleny Konečné ve věci

žalobců: a) **V. R.**
                          zastoupen Mgr. Pavlem Maršálkem
                          advokátem se sídlem Vrchlického 802 /46, 460 14 Liberec XIV
                          b) **K. R.**
                          zastoupena JUDr. Zbyňkem Petrem, Ph.D., LL.M.,
                          advokátem AK Záhřebská 577/33, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**
                          se sídlem U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2

za účasti: **S. H.**
                          zastoupena JUDr. Markétou Sládkovou
                          advokátkou se sídlem Nezdice 1, 259 01 Votice

v řízení o žalobách žalobců proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 3. 2025, čj. OSH 59/2025, KULK 18377/2025/280.9/Bu

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 3. 2025, čj. OSH 59/2025, KULK 18377/2025/280.9/Bu, se zrušuje a věc se mu vrací k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci a) náklady řízení ve výši 27.407 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám jeho zástupce Mgr. Pavla Maršálka.**

- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni b) náklady řízení ve výši 34.168 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám jejího zástupce JUDr. Zbyňka Petra, Ph.D., LL.M.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a rozhodnutí správního orgánu

1. Rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku žalovaný rozhodl o odvolání žalobců do rozhodnutí Městského úřadu Semily ze dne 13. 5. 2024, čj. 00/1281/24, sp. zn. MěÚ/OD/292/18 (dále jen „správní orgán I. stupně“ nebo „městský úřad“), který výrokem I. rozhodl, že se na pozemcích, nebo na částech pozemků parc. č. XA, XB, XC a XD, vše v katastrálním území xx, nachází veřejně přístupná účelová komunikace (dále také jen „VPÚK“), a výrokem II. nařídil žalobcům odstranění překážek umístěných na této komunikaci, a to dle ustanovení § 29 odst. 3 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“).
2. Žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím výrok I. prvostupňového rozhodnutí vypustil a jeho výrok II. nahradil novým tak, že
  - pod bodem 1. uvedl, že se na veřejně přístupné účelové komunikaci nacházející na pozemcích nebo na částech poz. parc. č. XB, XC a XD tyto překážky: a) gabionové zdi, b) odbagrování zeminy, c) stavba a terénní úpravy, c1) plocha ze šterkopísku, c2) přístavba gabionové zdi navazující na bod c1), c3) hrana cihlové přístavby k domu čp. XE, c4) výškové terénní úpravy - 2 gabionové zdi za překážkou c2), c5) plocha trojúhelníkového tvaru, tvořená překážkami c2) a c4), c6) gabionová zeď nad překážkou c4), c7) navezená zemina a kamení vedle překážky c6, c8) zpevněná plocha v délce cca 9 m, nacházející se od vzdálenějšího konce překážky c4) po překážku c6), c9) navážka zeminy v délce cca 7 m, nacházející se od vzdálenějšího konce překážky c6) po překážku c10), c10) navážka zeminy v pravé části komunikace v místě stáčení doleva, na parc. č. XC, c11) nerovný terén, horizonty navezené zeminy, zarostlé trávou a keři v délce cca 50 m až po překážku b), d) kovová brána rodiny R., e) plot rodiny R.;
  - pod bodem 2. bylo nařízeno žalobcům a) a b) odstranění pod bodem 1. uvedených překážek, a to s podrobným popisem těchto překážek včetně jejich specifikace v některých případech i odkazem na přílohu (s ohledem na rozsah popisu krajský soud odkazuje na příslušnou část výroku v rozhodnutí žalovaného)
3. Ve zbytku žalovaný prvostupňové rozhodnutí potvrdil a odvolání žalobců zamítl.
4. Dále v textu tohoto rozsudku uváděné pozemky (příp. další nemovitosti) se všechny nacházejí v obci a katastrálním území Tanvald, proto nebude tento údaj u jednotlivých nemovitostí nadále pokaždé uváděn.

II. Shrnutí žalobních bodů

5. Včas podanými samostatnými žalobami se žalobci domáhali přezkoumání zákonnosti shora uvedeného rozhodnutí, navrhli jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení a přiznání nákladů řízení.

Za správnost vyhotovení: R. V.

6. **Žalobce a)** soustředil své námitky do žalobních bodů, které nazval následovně:

1. Nepřezkoumatelnost, neurčitost a nevykonatelnost výroku rozhodnutí

7. Dle žalobce je výrok rozhodnutí formulován vágně a neurčitě, a to v rozporu s požadavkem § 68 odst. 2 správního řádu. Namísto přesného vymezení povinností výrok používá pojmy „cca 7 metrů“, „od vzdálenějšího konce překážky po její začátek“, a neobsahuje ani souřadnicové určení dotčeného prostoru, ani měřitelně vyjádřený rozsah překážek. Zcela chybí konkrétní parametry povinnosti, které by umožnily ověřit, zda byla splněna (šířka, délka, výška překážky, technická specifikace apod.).
8. Zdůvodnění žalovaného, že *„přestože výrok napadeného rozhodnutí může působit stylisticky složitě, je třeba ho číst ve vazbě na přílohy, které jsou jeho nedílnou součástí. Tato forma byla zvolena za účelem maximální konkretizace ...“* označil za nepřijatelné z právního hlediska, neboť přílohy nemohou nahrazovat výrok rozhodnutí, který musí být sám o sobě samostatně vykonatelný, přílohy nejsou právně závaznou součástí výroku, pokud nejsou jako takové výslovně označeny, což se nestalo, stylistická složitost nemůže nahrazovat srozumitelnost a vykonatelnost, jak požaduje zákon. Navíc šířka údajné trasy není v rozhodnutí vůbec určena s přesností, ale s odkazem na ortofotomapu z roku 2014, ta však neobsahuje měřítko ani prostorovou přesnost, neumožňuje určit, jak široká trasa má být obnovena a v žádném případě nemůže sloužit jako závazný výrok rozhodnutí. Fyzická situace v místě byla navíc popsána jako značně omezující, když v některých úsecích je mezi zídkami prostor menší než 1,3 m, což fakticky vylučuje provedení uložené povinnosti bez narušení stávajících staveb. Žalovaný se pak k těmto fyzickým a prostorovým omezením nevyjádřil vůbec.
9. Tímto postupem byl porušen rovněž § 2 odst. 2 správního řádu a základní zásada právní jistoty, jež je neoddělitelnou součástí práva na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.
10. Dle žalobce je proto výrok napadeného rozhodnutí nepřezkoumatelný, neboť z něj nelze zjistit, co se vlastníkově ukládá, povinnost je nevykonatelná, protože neobsahuje měřitelné parametry, které by bylo možné vymáhat, a rozhodnutí je vnitřně rozporné, neboť odkazuje na přílohy, které samy nejsou závazným podkladem výroku. Takové rozhodnutí není způsobilé obstát před soudním přezkumem a mělo by být jako nezákonné a nepřezkoumatelné zrušeno.

2. Rozhodnutí mimo rámec návrhu žadatelky a rozšíření předmětu řízení

11. Žalobce dále namítl, že napadené rozhodnutí překročilo zákonný rámec řízení tím, že nebylo vydáno v mezích návrhu, jímž bylo řízení zahájeno, a že správní orgány svévolně rozšířily předmět řízení o další pozemky a trasu, která nebyla žadatelkou navržena ani konkretizována.
12. Správní řízení podle § 29 zákona o pozemních komunikacích má však dispoziční povahu, je zahajováno na návrh, přičemž předmět řízení je vymezen žádostí navrhovatele. Případné doplnění návrhu, jeho rozšíření nebo úprava trasy může být provedena pouze navrhovatelkou.
13. S. H. ve své žádosti navrhla jako údajnou účelovou komunikaci konkrétní průběh přes pozemky parc. č. XD a částečně parc. č. XF. Správní orgán však v rozhodnutí zahrnul do údajné trasy i další pozemky, zejména parc. č. XC, parc. č. XA a parc. č. XB, aniž by byly
- Za správnost vyhotovení: R. V.

v původním návrhu výslovně uvedeny. Trasa byla navíc v rozhodnutí zakreslena pouze ručně (tužkou) do snímku, bez geodetického podkladu, bez uvedení souřadnic a bez možnosti přesného určení jejího průběhu.

14. Žalobce uvedl, že na tuto námitku výslovně upozornil v odvolání i jeho doplnění. Přesto žalovaný ve svém rozhodnutí (str. 7-8) uvedl: „*Je nutné vymezit celkovou trasu, nejen konkrétní pozemek, na kterém byla překážka nahlášena. Prvoinstanční orgán měl povinnost zohlednit všechna relevantní místa, která souvisejí s celkovou funkcí komunikace.*“ To je dle žalobce v přímém rozporu se zákonem a základními zásadami správního řízení, neboť správní orgán není oprávněn samostatně rozšiřovat předmět návrhu bez procesního úkonu navrhovatele. Rozhodoval tak o trase, která nebyla předmětem návrhu, a účastníci řízení neměli možnost se k nové trase vyjádřit ani předložit důkazy. V řízení nebylo provedeno žádné procesní doplnění návrhu, nebyla vydána výzva k doplnění, a účastníci nebyli informováni o změně trasy, což je zásadní porušení jejich práv.
15. Správní orgán tak porušil nejen dispoziční zásadu, ale také zásadu rovnosti účastníků a jejich právo na slyšení zakotvené v § 2 odst. 1 a § 36 odst. 1 správního řádu i v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Navíc „trasa“, kterou správní orgán nakonec označil za účelovou komunikaci, neexistovala nikdy jako funkční celek. Jedná se o uměle složený soubor různých navazujících pozemků, které historicky nebyly komunikací, nebyly právně deklarovány a veřejně užívány. Správní orgány neprokázaly, že by uvedené pozemky tvořily ucelenou a veřejně přístupnou dopravní trasu.
16. Napadené rozhodnutí bylo vydáno mimo rámec návrhu účastnice řízení, a proto je v této části v rozporu se zákonem, postrádá zákonný podklad a zásadním způsobem porušuje procesní práva účastníků řízení. Tím je postiženo nezákonností nejen řízení, ale i výrok rozhodnutí jako celek, který musí být zrušen.

3. Závažné procesní vady při provádění a hodnocení důkazů

17. Žalobce namítl, že správní řízení před oběma správními orgány trpí závažnými vadami v oblasti dokazování, které vedly k nesprávnému skutkovému závěru o existenci veřejně přístupné účelové komunikace a k nezákonnému uložení povinnosti odstranit údajné překážky. Tyto vady lze rozdělit do následujících oblastí:
  - a) neprovedení navržených důkazů, zejména výsledku svědka R. st.
18. Žalobce v odvolání i jeho doplnění (zejména bod I/7 a I/16) výslovně navrhl výslech V. R. st., který měl osvětlit historické užívání trasy a výskyt technických zařízení (např. nádrže na naftu) v údajné trase komunikace. Přesto správní orgán tento návrh zcela ignoroval a k návrhu neuvedl žádné odůvodnění zamítnutí. Tím porušil zásadu rovnosti účastníků a jejich právo na uplatnění důkazních návrhů.
  - b) použití jednostranných písemných prohlášení jako důkazů bez možnosti konfrontace
19. Správní orgán založil skutkový závěr o existenci účelové komunikace zejména na písemných prohlášeních osob jako jsou paní T. nebo pan Š.. Tyto výpovědi nebyly učiněny při výslechu, ale pouze formou jednostranných listin, nebyly konfrontovány s jinými důkazy, ani posouzeny z hlediska věrohodnosti a účastníci řízení neměli možnost těmto osobám klást otázky, přestože na těchto tvrzeních rozhodnutí spočívá. To je v

přímém rozporu s požadavkem na spravedlivé dokazování a se zásadou materiální pravdy (§ 3 správního řádu).

c) ignorování zásadního důkazu o přítomnosti nádrže na naftu v trase údajné komunikace

20. V rámci odvolání bylo předloženo tvrzení (včetně fotografií), že se v trase údajné komunikace v minulosti nacházela kovová nádrž na naftu, která bránila jakémukoliv užívání dané trasy. Správní orgány se k této skutečnosti vůbec nevyjádřily, nezjistily, zda nádrž byla stavebně povolená, zda tvořila překážku a zda nebyla legálním zařízením. Nevzal tedy v úvahu důkaz, který mohl zásadně zpochybnit trvalost průchodnosti trasy.

d) neprovedení odborného posouzení a absence geodetických podkladů

21. Rozhodnutí operuje s tvrzením, že v terénu jsou „navážky“ nebo uměle vytvořená „překážka“, ale nebylo provedeno žádné technické šetření, měření ani znalecké posouzení, nebyl rozlišen přirozený terén (např. svah) od případné stavby nebo úpravy, přestože žalobce namítal, že jde o přirozené svahování. Nebyla doložena existence stavebního povolení nebo územního rozhodnutí, které by stanovilo režim těchto prvků. Tato vada je zásadní i proto, že na základě neověřeného dojmu byly tyto prvky označeny jako neoprávněné překážky, přičemž žalovaný se opíral o fotografie a subjektivní vyjádření bez skutečného odborného hodnocení.

e) porušení zásady úplnosti, pravdivosti a průkaznosti důkazního řízení

22. Výše popsané postupy správních orgánů jsou v přímém rozporu s § 3, § 50 odst. 3 a § 52 správního řádu. Řízení je tak postiženo závažnými vadami dokazování, které vedly k nesprávnému skutkovému zjištění a následnému nezákonnému zásahu do vlastnického práva žalobce. V důsledku těchto procesních vad je rozhodnutí nepřezkoumatelné pro neodůvodněné neprovedení důkazů, nezákonné pro porušení zásady materiální pravdy a musí být zrušeno.

4. Nebyla prokázána existence veřejně přístupné účelové komunikace

23. Žalobce dále namítl, že správní orgány v rozporu se zákonem uznaly existenci veřejně přístupné účelové komunikace, aniž by byly prokázány zákonné podmínky její existence. Tím došlo k věcně nesprávnému závěru, který se nezakládá na zjištěném skutkovém stavu. Komunikace nebyla veřejně užívána, nebyla fyzicky vymezena v terénu jako trvale patrná trasa, nevedla k veřejnému cíli, ale pouze k nemovitosti jediné osoby a postrádala souhlas vlastníka, resp. nikdy nebyl prokázán. I tyto námitky žalobce rozčlenil do následujících okruhů:

a) chybí znak veřejného užívání

24. Ze spisové dokumentace vyplývá, že domnělou komunikaci užívala výlučně S. H.. Nikdo jiný z veřejnosti se její funkce nedomáhá, nebyl zjištěn žádný provoz ani užívání jinou osobou. V takovém případě nelze hovořit o veřejnosti ve smyslu zákona – přístup několika jednotlivců nebo sousedů nelze zaměnit za obecné veřejné užívání.

b) neexistence aktuálního ani historického užívání

25. V době rozhodování (rok 2024) nebyly v terénu patrné žádné stopy užívání, jako např. vyšlapaná stezka, sjízdna trasa, údržba nebo jiné známky trvalého provozu. Správní orgány zcela ignorovaly stav v době vydání rozhodnutí, přestože právě aktuální stav je pro právní režim klíčový. Odkaz na ortofotomapu z roku 2014 (zejména žalovaným) nemůže obstát jako důkaz existence účelové komunikace. Ortofotomapa není přesná ani měřitelná, neprokazuje ani právní status, ani intenzitu užívání. Judikatura (např. rozsudek NSS sp. zn. 2 As 55/2010) výslovně konstatuje, že účelová komunikace musí být trvale veřejně užívána a nestačí nahodilé nebo ojedinělé užití. Správní orgány se při hodnocení existence údajné komunikace opírají o svůj výklad ortofotomapy z roku 2014, na které mají být patrné tzv. vyjeté koleje. Nejedná se však o žádné stopy po provozu vozidel, ale pouze o pásy vyšší trávy na svažité části pozemku, které nebylo možné běžnou sekačkou pravidelně sekat, a proto zde zůstávaly delší úseky vegetace. Na pozemku se žádná vozidla nepohybovala a tzv. vyjeté koleje neexistují.

c) chybí souhlas vlastníka

26. Z rozhodnutí ani ze spisu dle žalobce nevyplývá, že by on či jeho předchůdci někdy udělili výslovný nebo konkludentní souhlas se zřízením veřejně přístupné komunikace. Navíc existují důkazy o aktivním vymezování se proti průchodnosti. Pozemek ve vlastnictví manželů R. byl vždy oplocen a v době, kdy docházelo k obnově oplocení a brána dočasně chyběla, byla na začátku pozemku instalována dopravní značka zákaz vjezdu a zároveň byl do středu přístupové komunikace k domu zabetonován uzamykatelný sklopný sloupek bránící vjezdu třetích osob. Tato opatření jednoznačně dokládají, že žalobci nikdy ani konkludentně nepřipustili veřejné užívání a aktivně proti němu vystupovali.

d) chybí trvalá a fyzicky vymezená trasa

27. Žalobce namítl i to, že komunikace není v krajině patrná jako samostatná dopravní linie. Chybí jakékoliv zpevnění, vedení mezi body, údržba nebo značení a v některých úsecích je trasa neprůchozí nebo přímo znemožněna (zídky, svahy, vegetace). Správní orgán pouze „skládá“ trasu z navazujících pozemků bez prokázané funkční souvislosti. Dle žalobce domnělá účelová komunikace nenaplnňuje znaky stanovené § 7 zákona o pozemních komunikacích, a správní orgány tyto znaky neprokázaly žádnými relevantními důkazy. Postup správních orgánů porušuje rovněž § 2 odst. 1 a § 3 správního řádu. Závěr o existenci účelové komunikace je proto věcně nesprávný, nepodložený a nezákonný, a rozhodnutí, které na tomto závěru spočívá, musí být zrušeno.

5. Zásah do vlastnického práva bez prokázaného veřejného zájmu

28. Žalobce dále namítl, že napadené rozhodnutí zasahuje do jeho vlastnického práva bez splnění ústavně požadovaných podmínek pro takový zásah, konkrétně bez prokázaného veřejného zájmu. Tento požadavek je výslovně zakotven v čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod.
29. V projednávané věci mu byla uložena povinnost odstranit překážky z údajné veřejně přístupné účelové komunikace, přestože tato komunikace nebyla veřejně užívána (viz bod 4), není prokázán její veřejný charakter ani funkce, jedinou osobou, která se domáhá

průchodu, je soukromá osoba. K tomuto žalobnímu bodu dále argumentoval následujícími námitkami:

a) veřejný zájem nelze odvozovat z individuální potřeby

30. Správní orgány opírají svou argumentaci o tvrzení, že údajná cesta má veřejnou funkci, protože zajišťuje přístup k nemovitosti navrhovatelky. Tento argument je nesprávný a právně neudržitelný, protože samotná potřeba přístupu jednoho vlastníka nečiní z trasy veřejnou komunikaci, není prokázáno, že by trasu využíval kdokoli jiný než paní H., a trasa není napojena na obecní infrastrukturu, není udržována veřejnou správou, ani nemá charakter veřejného statku.

b) chybí proporcionalita a přiměřenost zásahu

31. I pokud by snad bylo možno identifikovat určitý veřejný zájem, pak rozhodnutí neprošlo testem proporcionality, nebyly posouzeny jiné varianty přístupu, nebylo zjišťováno, zda paní H. nemá alternativní přístup (např. z jiného směru), nebyla posouzena újma vlastníka pozemku v poměru k tvrzené výhodě pro údajný veřejný zájem. Správní orgány tedy nijak nezohlednily intenzitu zásahu do vlastnického práva, čímž porušily i zásadu minimalizace zásahu do práv, zakotvenou v § 2 odst. 4 správního řádu.

c) zásah není kompenzován náhradou

32. Povinnost uložená rozhodnutím znamená omezení nakládání s vlastním pozemkem, zamezení jeho využití a zjevně i technické úpravy, které nejsou náležitě specifikovány ani kompenzovány. Žalobce nebyl vyrozuměn o svých nárocích na náhradu, čímž bylo porušeno i ústavní pravidlo rovnováhy mezi právem a povinností. V případě zásahu do vlastnického práva je třeba zajištění spravedlivé náhrady, která v tomto případě zcela absentuje. Rozhodnutí krajského úřadu zasáhlo do vlastnického práva žalobce, aniž by bylo prokázáno, že tím sleduje konkrétní, objektivní a veřejný zájem. V důsledku toho došlo k porušení čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, zásady legality (§ 2 odst. 1 správního řádu), a zásady šetrnosti a přiměřenosti (§ 2 odst. 4 správního řádu). Takový zásah do základního práva na ochranu vlastnictví je nepřipustný a nezákonný a rozhodnutí, které jej činí, nemůže obstát.

6. Uložená povinnost je právně i technicky nerealizovatelná

33. Žalobce namítl, že výrok napadeného rozhodnutí ukládá povinnost, která je právně nepřipustná a zároveň technicky neproveditelná, čímž došlo k vydání rozhodnutí, jenž odporuje právním předpisům i zásadám dobré správy. Tento žalobní bod rozčlenil do následujících okruhů:

a) povinnost směřuje k vytvoření nové trasy, nikoli pouze k odstranění překážky

34. Ustanovení § 29 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích umožňuje pouze odstranění existující překážky z existující komunikace, nikoliv zřizování nové cesty tam, kde dosud nebyla, budování průjezdného profilu v místech, která jsou v současné podobě fyzicky nepropustná (např. mezi zídkami, valem, svahovým terénem). Napadené rozhodnutí však ve skutečnosti přikazuje vlastníku provést terénní a stavební úpravy, které povedou k vytvoření zcela nové průchodné trasy, a to přesahuje rámec zákonného zmocnění.

Za správnost vyhotovení: R. V.

b) chybí reálná možnost splnění – územní a technické překážky

35. V některých částech údajné trasy je mezi zídkami šířka menší než 1,3 m, v jiných úsecích dochází k výškovým rozdílům, křížení s vegetací, opěrnými konstrukcemi a neprostupnými prvky. Přesto žalovaný v napadeném rozhodnutí (str. 8) uvedl: „*Je třeba obnovit průchodnost v rozsahu, v jakém byla zachycena na ortofotomape z roku 2014.*“ To je neproveditelné a právně vadné, neboť ortofotomapa není technický výkres a neumožňuje přesné určení šířky, sklonu ani profilu trasy. Správní orgány nepředložily žádný zaměřený plán, nebyl vypracován žádný znalecký, technický nebo stavební posudek ověřující možnost realizace rozhodnutí. Tímto přístupem došlo k vydání výroku, který není vykonatelný v terénní realitě, žalobce ani orgán veřejné moci nemohou ověřit, zda byla povinnost splněna či nikoli.

c) povinnost zasahuje do existujících staveb a chráněných prvků

36. Na některých místech by splnění povinnosti znamenalo zásah do jiných staveb (např. zídka, gabiony, svahy), případně úpravy, které by vyžadovaly stavební řízení. K této otázce se však správní orgány nijak nevyjádřily, přestože je zřejmé, že odstranění překážky by vyžadovalo zásah do stavebního objektu. Nebylo posouzeno, zda se jedná o povolenou stavbu či přirozený terén (viz bod 3), a žalobci by reálně hrozilo, že splněním povinnosti se dopustí zásahu do jiného veřejného zájmu (např. narušení opěrné konstrukce, zásah do stability svahu).

d) právní nepřípustnost nejednoznačně vymezené povinnosti

37. Podle § 68 odst. 2 správního řádu musí být výrok rozhodnutí být určitý a srozumitelný a nesmí být v rozporu s odůvodněním. Rozhodnutí však nevymezuje šířku, výšku, délku, profil nebo technické parametry trasy, neříká, co přesně má být „obnoveno“ – zda průchod pro pěší, průjezd pro traktor, jaký typ užívání je požadován, vytváří tak právní nejistotu a riziko odpovědnosti za jiný zásah.

38. Dle žalobce tak správní orgány uložily povinnost, která je v rozporu s hmotněprávním oprávněním podle § 29 zákona o pozemních komunikacích, je neproveditelná z faktických, technických a právních důvodů a je formulována tak neurčitě, že není možné ověřit její splnění, ani ji vymáhat. Taková povinnost je protiprávní, zatížená absolutní vadou výrokové části rozhodnutí a činí napadené rozhodnutí nezákonným a nepřezkoumatelným.

7. Neurčenost a legálnost tzv. překážek

39. Žalobce namítl, že správní orgány nesprávně a bez zákonného základu označily blíže nespecifikované objekty (např. zídka, valy, gabiony, svahové úpravy) na jeho pozemcích za „překážky provozu“ na údajné veřejně přístupné účelové komunikaci, aniž by bylo přesně určeno, které konkrétní objekty jsou tím míněny, a aniž by bylo prokázáno, že jde o neoprávněné, novodobé, účelově umístěné prvky, a nikoliv o legální, trvalé či přirozené prvky pozemku. I tento žalobní bod dále specifikoval v následujících okruzích:

a) překážky nejsou v rozhodnutí jednoznačně identifikovány

40. Výrok rozhodnutí (i s odkazem na přílohy) označuje 12 tzv. „překážek“, ale ty nejsou popsány v technické ani věcné specifikaci (chybí výška, šířka, materiál, souřadnice), jsou

Za správnost vyhotovení: R. V.

označeny pouze orientačně a částečně ručně do mapové přílohy bez zákresu do katastrální mapy. Nelze určit, která konkrétní část zídky nebo svahu má být odstraněna, a zda je to vůbec stavební objekt. To je v rozporu s § 68 odst. 2 správního řádu, který vyžaduje, aby výrok rozhodnutí byl určitý a vykonatelný.

b) nebylo prokázáno, že jde o „překážky“ ve smyslu § 29 zákona o pozemních komunikacích

41. Podle § 29 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích může být za překážku považováno pouze to, co brání průchodnosti či sjízdnosti veřejně přístupné účelové komunikace. V tomto případě však nebylo prokázáno, že dotčená trasa kdy plnila funkci veřejné komunikace (viz bod 4), správní orgány se nezabývaly stavebním režimem zídek, svahů, gabionů či jiných prvků a nebylo ověřeno, zda se jedná o legální stavby, terénní úpravy nebo o přirozený reliéf pozemku.

42. Žalovaný neprovedl místní šetření s účastníky řízení, nezajistil stavební dokumentaci k daným prvkům, nepořídil znalecký posudek ke stavební nebo přírodní povaze těchto objektů, ani neověřil, zda odstranění tzv. překážky nevyvolá nutnost řízení podle stavebního zákona.

c) nezákonný zásah do práva vlastníka

43. V důsledku chybného právního posouzení byla žalobci uložena povinnost odstranit objekty, které nemusí být překážkami ve smyslu zákona, mohou být řádně povolenými stavbami nebo přirozenou součástí pozemku, nejsou jednoznačně popsány ani lokalizovány, čímž dochází k nepřípustnému zásahu do vlastnického práva bez zákonné opory. Takový zásah je nejen nezákonný, ale i nepřezkoumatelný, protože správní orgány neposkytly dostatečný skutkový ani právní podklad pro závěr o tom, co má být odstraněno a proč. Tím byl porušen i § 3, § 50 a § 68 odst. 2 správního řádu. Rozhodnutí je v této části nepřezkoumatelné a nezákonné a je namístě, aby bylo soudem zrušeno.

8. Opomenutí důkazů provedených v řízení před MÚ Tanvald a nerespektování kontinuity řízení

44. Žalobce s odkazem na § 54 správního řádu namítá nezákonnost napadeného rozhodnutí i z důvodu, že žalovaný při přezkumu a rozhodování zcela opomněl relevantní důkazy, které byly ve věci již provedeny v době, kdy správním orgánem prvního stupně byl Městský úřad Tanvald. Tyto důkazy byly součástí správního spisu, byly způsobilé ovlivnit rozhodnutí ve věci, a krajský úřad měl proto povinnost se s nimi řádně vypořádat. Mezi důkazy, které krajský úřad zcela ignoroval, ačkoli jsou obsaženy ve spise a příkladmo některé uvedl. Žalovaný se k těmto podkladům v napadeném rozhodnutí nikde nevyjadřuje. Takový postup je v rozporu s § 50 odst. 3, § 3 a § 68 odst. 3 správního řádu. Opomenutí těchto důkazů činí rozhodnutí nepřezkoumatelným a nezákonným, neboť skutkové závěry nejsou podloženy úplným hodnocením důkazního stavu.

45. **Žalobkyně b)** ve své žalobě předně namítla, že napadené rozhodnutí žalovaného je nezákonné a nepřezkoumatelné, že skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy, nemá v nich oporu a vyžaduje doplnění. Navíc došlo k podstatnému porušení zákonných ustanovení o řízení před správním orgánem včetně procesních norem, zejména při provedení dokazování, což ve svém

Za správnost vyhotovení: R. V.

důsledku mělo a má za následek nezákonné rozhodnutí. Má zato, že došlo k nesprávnému posouzení existence veřejně přístupné účelové komunikace a následně i otázky překážek na této komunikaci, což dále odůvodnila následovně.

46. Dle žalobkyně žalovaný porušil její právo na spravedlivý postup, její právo na právní ochranu a také zasáhl do rovnosti stran řízení tím, že nebylo doplněno dokazování o nové skutečnosti, jež žalobkyně ve své žádosti řádně tvrdila a prokazovala, potažmo v návrzích na doplnění dokazování. Žalovaný tedy svým jednáním znemožnil žalobkyni uplatnění procesních práv - právo na doplnění dokazování ve věci samé jako celku, když předešlé správní řízení a rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu vykazovala závažné procesní vady. Žalovaný svým jednáním dále zasáhl do pravomoci a příslušnosti prvoinstančního správního orgánu, a to s cílem urychlit správní řízení ve prospěch prvostupňového správního orgánu a na úkor procesních práv žalobkyně.
47. Dále žalobkyně namítla, že žalovaný pochybil, když nezrušil rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu, neboť s ohledem na délku správního řízení došlo k uplynutí lhůt stanovených procesními předpisy, což je zcela nepochybnitelné a patrné ze spisového materiálu a žalobkyně na tato pochybení v průběhu řízení opakovaně upozorňovala.
48. Žalobkyně vyslovila přesvědčení, že ve věci nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav, neboť správní orgány vyšly víceméně pouze z „kusé“ listinné dokumentace, která však nebyla úplná, a nemohla poskytnout dostatečný základ pro rozhodnutí. Tak žalovaný nesprávně právně posoudil předběžnou otázku o existenci veřejně přístupové účelové komunikace ve smyslu ustanovení § 7 zákona o pozemních komunikacích.
49. Předmětnou kauzu i nesprávně podřadil pod ustanovení odstavce prvního § 7 zákona o pozemních komunikacích, a to i přes to, že pozemky ve vlastnictví žalobkyně tvoří uzavřený areál, který je z přední části ohraničený plotem a bránou, a ze zadní části neprůchodným terénem, jako je hustý les, strmé svahy, atp. Žalobkyně ve správním řízení dokladovala existenci plotu již před rokem 1XG5. Žalovaný tyto skutečnosti zcela pomíjí.
50. Pokud jde o znaky předmětné veřejně přístupové účelové komunikace, správní orgán dokládá znak „stálosti a patrnosti v terénu“ z několika fotografií, z nichž není zřejmé, kdo je pořídil, k jakému datu a k jakému účelu, tyto fotografie nejsou ani čitelné pro nízké či spíše pro žádné rozlišení. Jen těžko někdo může určit, že je na těchto fotografiích patrná jakákoliv cesta. Přesto se správní orgán vyjadřuje i k tomu, z čeho se skládá povrch komunikace. Přitom se stále jedná o hodnocení skutečností nacházejících se uvnitř uzavřeného soukromého areálu. Správní orgán, aniž by tyto části pozemků geodeticky zaměřil, uvádí výměry tzv. komunikace. Ty mohou být pouze orientační a nemohou sloužit výkonu rozhodnutí. Napadené rozhodnutí je tak materiálně nevykonatelné pro absenci geodetického zaměření.
51. Postupem správního orgánu rovněž nemůže dojít k uložení povinnosti odstranit část budovy ve vlastnictví žalobkyně, neboť k tomuto nemá žádnou kompetenci. K tomu poukázala na judikaturu Nejvyššího soudu ČR, který opakovaně vyslovil, že povšechné a nedostatečné označení nemá v nalézacím řízení místa a je v rozporu s platným procesním právem (poukázala na rozsudek ze dne 31. 8. 2000, sp. zn. 20 Cdo 1045/99 a rozsudek ze dne 17. 1. 2008, sp. zn. 26 Cdo 3141/2006). Jestliže pak odvolací soud nesjedná nápravu a výrok rozsudku soudu prvního stupně v tomto znění potvrdí, je i řízení před ním postiženo stejnou vadou a se zřetelem k tomu pak dovolacímu soudu nezbyvá, než

Za správnost vyhotovení: R. V.

rozsudek odvolacího soudu zrušit. Nedostatek vykonatelnosti exekučního titulu po materiální stránce nastává například tehdy, jestliže exekuční titul neobsahuje přesnou individualizaci oprávněného a povinného, přesné vymezení práva povinností k plnění, jakož i přesný rozsah a obsah plnění (NS Cpj 159/79), nebo pokud v případě výkonu rozhodnutí vyklizením bytu není byt ve vykonávaném rozhodnutí dostatečně určen (NS Cpj 40/83).

52. Žalobkyně vyslovila nesouhlas s tvrzením správních orgánů, že V. R. st. mezi léty 1976-2014 neprojevil žádný aktivní nesouhlas s užíváním komunikace. To je však nelogické, když jednak nebylo v tomto období ani prokázáno užívání komunikace stran široké veřejnosti, ani k tomu správní orgán nenabízí žádný důkaz. Poukaz na dopis z roku 1996 se týká odlišných skutečností. Správní orgán nikterak neprokázal udělení tzv. konkludentního souhlasu V. R. st., jedná se toliko o neprokázané skutečnosti. Vyjádření paní T. či pána Š. označila žalobkyně za účelové, když jednak nedošlo ani k výslechu svědků (správní orgán I. stupně si pouze nezákonně vyžádal nějaké přípisy od těchto osob), jsou zcela neurčité a není ani zřejmé, jaký poměr mají tyto osoby k projednávané věci. Jedná se tak o dokazování mimo jakýkoliv zákonný rámec.
53. Dle žalobkyně nemůže být komunikace spojnici ani k domu S. H., když místním šetřením v roce 2023 bylo zjištěno, že na pozemku mezi jejím domem a pozemky žalobkyně není možné odstavit auto, neboť se zde nachází jímka od domu, která nemá potřebnou nosnost, a kolem ní se nachází balvany až do výšky 1 m. Tyto balvany jsou zde od nepaměti a vylučují, že by zde vůbec kdy mohlo jakékoliv motorové vozidlo zaparkovat. Není tedy zřejmé, kde na svém pozemku by mohla paní H. své vozidlo odstavit, když na to u domu nemá žádný prostor. Účel komunikace zde není dán a není k tomuto žádný rozumný důvod. S. H. přes pozemky ve vlastnictví žalobkyně nikdy nejezdila, žalobkyně ji tam nikdy neviděla, natož, aby se domáhala zpřístupnění této komunikace. Žalobkyně má zato, že smyslem jejího návrhu je zhodnocení její nemovitosti v případě prodeje, jež hodlala uskutečnit. S. H. parkuje na pozemku pana H. a musí si být vědoma, že se nachází v horské lokalitě, tj. že se musí do domu dostat i pěšky, neboť se její dům nachází ve vyšších polohách. Přitom správní orgán nezákonně vylučuje tyto skutečnosti, jenž hodnotí jako výprosu, která nemůže představovat alternativní cestu. Takovéto hodnocení je učiněno mimo rámec působnosti správního orgánu, což má za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí.
54. Žalobkyně uvedla, že v řízení prokazovala existenci další cesty z druhé strany kopce přes pozemky Města Tanvald a Lesů České republiky, s. p. Správní orgán toto nezpochybňuje, přesto udává, že o existenci veřejně přístupné účelové komunikace na pozemcích žalobkyně není pochyb. Avšak aby předmětný pozemek parc. č. XD splňoval i čtvrtou podmínku, by se mělo jednat o situaci, kdy neexistuje alternativní cesta. V tomto případě však alternativní cesta existuje a navrhovatelka ji celé roky využívá, jinak by se do svého domu nemohla ani dostat. Přitom je patrné, že tento pozemek širokou veřejností užíván není a slouží výlučně uspokojování soukromých potřeb žalobkyně, potažmo její rodiny.
55. Správní orgány dle žalobkyně nejednaly ani v mezích své věcné a místní příslušnosti, neboť ve výroku I. napadené rozhodnutí uvádí (deklaruje), že se na pozemcích nebo částech pozemků parc. č. XA, XB, XC a XD nachází VPÚK. Správní orgán však postupuje dle ustanovení § 142 odst. 1 správního řádu pouze na žádost žadatelky a za předpokladu, že ta prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jejích práv (k tomu poukázala na rozsudek NSS

Za správnost vyhotovení: R. V.

ze dne 18. 4. 2007, čj. 8 As 29/2005-71). Řízení podle uvedeného ustanovení je řízením o žádosti, avšak navrhovatelka explicitně žádala o postup podle § 29 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích. Správní orgán tedy nemůže rozhodnout o určení právního vztahu ve smyslu ustanovení § 142 odst. 1 správního řádu ze své úřední povinnosti, když k tomuto potřebuje žádost žadatele splňující zákonné požadavky. Neprokáže-li však žadatelka právní zájem na vydání deklaratorního rozhodnutí, nemůže jej správní orgán vydat. Správní orgán tak, pokud jde o výrok I. napadeného rozhodnutí, jednal mimo svoji příslušnost.

56. Dále žalobkyně poukázala na přílohy č. 47 a č. 48 napadeného rozhodnutí, které dle jejího názoru jednoznačně prokazují zaujatý přístup správního orgánu, neboť vyhledává důkazy proti ní, když k výsledkům svědků dochází bez vědomí a účasti jejího právního zástupce a nejsou připuštěny žádní jí navrhovaní svědci. Žalobkyně v minulosti učinila návrhy na doplnění dokazování (součást spisu), tyto však nebyly nikdy připuštěny.
57. Žalobkyně napadla i způsob vedení správního spisu, když jednotlivé listiny nejsou očíslovány, jsou ve spisu zpřeházené a ze spisu volně vykládány, přičemž na druhé straně jsou do spisu volně vkládány další listiny. Zejména správní orgán I. stupně nedodržel pravidla spisové služby, kdy jím vedený spis vykazoval znaky značné libovůle.
58. Závěrem žalobkyně namítla, že povinnosti ukládané výrokem II. napadeného rozhodnutí překračují jakýkoliv rozumný a zákonný rozsah ve vztahu k výroku o existenci VPÚK a jsou ukládány nad jejich rámec. Tyto povinnosti vzájemně kolidují mezi sebou a postrádají jakýkoliv věcný základ k meritorní otázce. Předně jde o to, že není vůbec zřejmé, z jakého důvodu se musejí odstranit překážky vymezené pod písm. a) až d), jež ve skutečnosti žádnou překážku netvoří. Výrok II. rozhodnutí je vymezený povšechně, přibližně a neurčitě, což způsobuje nicotnost napadeného rozhodnutí. Celý výrok II. napadeného rozhodnutí je neurčitý, umožňující několikery výklad, což není znakem zákonného rozhodnutí. Není rovněž možné, aby došlo k zákresu komunikace „lihovou fixou“ na určité fotografie, jejichž rozlišení je mizivé, přičemž tak dojde k zásahu do práva k domu jako ke stavbě podléhající zvláštním právním předpisům.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

59. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby.
60. K věci uvedl, že v průběhu prvoinstančního řízení bylo zjištěno, že na veřejně přístupné účelové komunikaci parc. č. XD byly osazeny pevné překážky ve formě trampolíny, hromady dřeva a plotu znemožňující přístup k domu ev. č. XG. Kromě plotu byly překážky následně odstraněny, při ohledání na místě pak byly zjištěny další pevné překážky na pozemcích nebo jejich částech parc. č. XB, XC a XD ve formě gabionových zdí, přístavby k rodinnému domu čp. XE a provedení terénních a stavebních prací, které měly za následek změnu charakteru účelové komunikace, která v současné době s ohledem na provedené úpravy nenesla známky užívání. Městský úřad tak pokračoval v řízení, neboť žadatelka S. H. v žádosti z roku 2014 explicitně žádala odstranění všech překážek znemožňujících průchod přes účelovou komunikaci na parc. č. XD a uvedení cesty do původního stavu, čehož dosud nebylo dosaženo.

61. Dále žalovaný uvedl, že průběžné osazování pevných překážek je chronologicky znatelné z ortofotomap. Z katastrálních map je pak znatelný posun komunikace a její změny v důsledku zamezeného veřejného užívání a stavebních úprav. Komunikace je znatelná i z doložených historických fotografií. V průběhu řízení byl vyslechnut svědek V. R. st., z protokolu přitom vyplývá, že komunikace byla využívána ke konání kulturních akcí, kterým nebylo nijak bráněno, a vlastník komunikace s nimi byl seznámen. Žalovaný uvedl, že proto nevidí důvod pro jeho opětovné vyslechnutí, jak žádali žalobci, a to i s ohledem na dobu vedeného řízení.
62. Žalovaný má za to, že komunikace posuzovaná ke dni podání žádosti z roku 2014 naplňuje všechny 4 zákonné znaky veřejně přístupné účelové komunikace a v odůvodnění napadeného rozhodnutí se jím podrobněji věnuje. Dodal, že žalobci citované úryvky rozhodnutí čj. KULK 18377/2025 se v odůvodnění tohoto rozhodnutí nenachází, pravděpodobně tedy bylo citováno z jiného rozhodnutí.

IV. Vyjádření osoby zúčastněné na řízení

63. Jako osoba zúčastněná na řízení (dále také jen „OZNŘ“) se přihlásila S. H.. Ve svém vyjádření k věci se velmi podrobně vyjádřila k oběma žalobám.
64. K žalobě žalobce a) a jeho námitce rozšíření předmětu řízení uvedla a podrobně popsala průběh správního řízení s tím, že upozornila na to, že původní její návrh byl rozšířen v 6/2018 a první následující rozhodnutí bylo z 1/2019, jehož výrok zní, že „*se na pozemcích, nebo na částech pozemků parc. č. XD, XC, XB a XA, vše v k. ú. xx, nachází - veřejně přístupná účelová komunikace*“. Zdůraznila, že před rozhodnutím se účastníci vždy mohli seznámit s podklady ve spise, dále i podrobně popsala, kdy se jak žalobce a), tak žalobkyně b) i k tomuto rozšíření návrhu vyjadřovali, a to již v roce 2018, i následně tyto své námitky kontinuálně opakovali v dalších podáních. Nesouhlasila ani s námitkou, že řízení o dalších pozemcích po rozšíření předmětu řízení mělo být vyloučeno k samostatnému řízení, k čemuž poukázala a ocitovala § 140 odst. 1 správního řádu, dle něhož může správní orgán spojit různá řízení, pokud se týkají téhož předmětu řízení nebo spolu jinak věcně souvisejí anebo se týkají těchto účastníků, nebrání-li tomu povaha věci, účel řízení anebo ochrana práv nebo oprávněných zájmů účastníků.
65. Podrobnou argumentaci učinila OZNŘ i k otázce postoupení věci MÚ Semily, přičemž zdůraznila, že k tomuto postoupení nedošlo z důvodu podjatosti, ale na základě její žádosti o opatření proti nečinnosti, jejímž důvodem byla laxnost a nečinnost MÚ Tanvald, za jehož přihlížení ničili žalobci cestu dalšími způsoby.
66. K žalobním námitkám vůči výroku rozhodnutí a specifikaci překážek popsala, že „stávající stavby“ jsou ve skutečnosti roh jedné nové přístavby postavené až v r. 2018 tak, že svým rohem zasahuje do trasy cesty. Na rozdíl od žalobce a) má zato, že přílohy jsou součástí výroku, což je standardem, ani námitka, že je ve výroku uváděna zkratka „cca“, není podle jejího názoru na místě, protože délka je uváděna v metrech, a jestli má míra o milimetr méně či více, není podstatné. V dalších podrobnostech odkázala na své vyjádření k namítané neurčitosti, nevykonatelnosti a nepřezkoumatelnosti v podání ze dne 1. 10. 2024 (vyjádření k odvoláním žalobců).
67. Dále se OZNŘ podrobně vyjádřila k námitkám k provedení důkazů správním orgánem, konkrétně k výsledku V. R. st., písemným prohlášením pí. T. a p. Š., důkazu o údajné

- zakopané nádrži na naftu a neprovedení „technického šetření, měření nebo znaleckého posouzení“, co je přirozeným terénem a co je navezená/umístěná překážka. Připomněla, že i další starousedlíci (např. p. H.), uvedli, že cesta byla využívána turisty, jakož i kýmkoli jiným. Pohyb osob na cestě byl doložen hlavně historickými fotografiemi, ale dále např. znaleckým posudkem z roku 1975, když znalec cestu uvádí přímo v ZP, a taky tam po cestě musel dojet. Výraznou měrou je toho dokladem i ta skutečnost, že město cestu okolo domu žalobců, tj. pozemek parc. č. XB vyasfaltovalo, že dům č. ev. XG byl stavebně upravován, že město chtělo cestu odkoupit, že cesta byla geodeticky zaměřena v roce 1976 a dostala svá parcelní čísla. Ke zjištění toho, co je přirozeným terénem a co navezenou/umístěnou překážkou není třeba žádné technické šetření, měření ani znalecké posouzení, neboť je vše patrné z fotografií (historických, leteckých z různých let a pořizovaných při místních šetřeních).
68. Dle jejího názoru tedy správní řád porušen nebyl. V dalších podrobnostech odkázala na své podání ze dne 1. 10. 2024 (vyjádření k odvoláním žalobců).
69. K existenci VPÚK a jejímu veřejnému užívání OZNŘ uvedla, že o tom, že cestu užíval kdokoli, svědčí zejména prohlášení starousedlíků, fotografie, vylití asfaltu městem, znalecký posudek při prodeji H., zpevnění cesty pí. L., přestavba domu č. ev. XG a vození materiálu a techniky a zaměření cesty geodetem za účasti otce žalobce a zanesení do map. Dle jejího názoru, i kdyby cestu nepoužíval nikdo, nemělo by to vliv, protože jde o to, že je zde dána možnost takového užívání předem neurčeného okruhu osob. Široká veřejnost měla možnost pozemky užívat, a také to tak bylo v daném případě činěno, dokud žalobci cestu svévolně nezatarasili. K námitce, že v době rozhodnutí nebyly v terénu patrné stopy užívání cesty, OZNŘ uvedla, že charakter cesty se posuzuje ve stavu před jejím zatarasením nebo zničením a že existuje mnoho leteckých snímků i fotografií z bočního pohledu, které nedávají žádné možnosti dvojího výkladu. Ke znaku „souhlas vlastníka“ OZNŘ uvedla, že do veřejného užívání dal celou cestu otec žalobce a žalobce je tímto stavem vázán. Souhlas byl dán nejpozději 40 let předtím (u geodetického zaměření cesty v r. 1976 otec žalobce osobně byl, aktivně se na něm podílel, a souhlasil se zanesením tohoto charakteru cesty do katastrální mapy jako druh pozemku „ostatní plocha“, způsob využití „ostatní komunikace“; nikdy se nedomáhal změny). Ale i před geodetickým vyměřením byla cesta vždy veřejně užívána.
70. K námitce ohledně absence veřejného zájmu OZNŘ uvedla, že nejde o nově konstituované omezení vlastnického práva, vlastnické právo žalobců bylo omezeno už historicky veřejnou cestou v dávných dobách, a následně (cca 50 let nazpět) toto omezení stvrdil otec žalobce svou účastí při geodetickém zaměřování cesty v r. 1976, která byla následně nově očíslována parcelními čísly a zanesena do katastru do katastrálních map. Nebránil se ani vylití asfaltu městem na cestu kolem jeho domu. Uzavřít cestu bylo rozhodnutím až žalobce a), když mu jeho otec dům daroval. Zopakovala, že její veřejné užívání je prokázáno prohlášením starousedlíků i jiných osob, fotografiemi s osobami na cestě, s auty, s pluhem, s kolejiemi vyjetými dvoustopými vozidly, zaměřením cesty, ZP z r. 1975, vylitím asfaltu, snahou města o odkup, i jednáním žalobců - umístění značky zákaz vjezdu, umístění sloupku pro zamezení vjezdu vozidel. Zdůraznila, že jestliže vlastník pozemku v minulosti, kdy pozemek začal sloužit jako účelová komunikace, s tím nevyslovil kvalifikovaný nesouhlas, jde o účelovou komunikaci, vzniklou ze zákona. Stačí tedy, aby vlastník strpěl užívání pozemku jako pozemní komunikace, v případě

nesouhlasu musí jít o aktivní jednání. Nadto veřejný zájem je dán již tím, že je nezbytné, aby se k domu v případě potřeby dostali hasiči, policie, záchranná služba, apod. V podrobnostech rovněž dále odkázala na své podání ze dne 1. 10. 2024 (vyjádření k odvoláním žalobců).

71. Dále se OZNŘ podrobně vyjádřila k žalobním námitkám týkajícím se namítané nerealizovatelnosti uložené povinnosti odstranit překážky, jejich neurčenosti a ne/legálnosti s tím, že její vykonatelnost a určitost je dána výrokem, protože původní stav (včetně všech parametrů měrných i technických) je dán oficiálními materiály, z nichž tyto parametry vyplývají. I k tomu pak v podrobnostech odkázala na své podání ze dne 1. 10. 2024 (vyjádření k odvoláním žalobců).
72. OZNŘ se vyjádřila i k námitce opomenutí důkazů provedených u MÚ Tanvald, tj. výsledku otce žalobce ze dne 31. 8. 2015, protokolu z místního šetření ze dne 15. 9. 2015, oznámení o zahájení řízení o odstranění stavby a protokolům z roku 2016 i procesním podáním žalobce.
73. K jednotlivým žalobním námitkám žalobkyně b) se OZNŘ rovněž podrobně vyjádřila. Uvedla, že ohraničený areál nikdy neexistoval. Naopak, na všech historických i soukromých fotografiích z různých let je vidět terén zcela nedotčený jakýmkoli ohraničením. Fotografie soukromé byly pořízeny různými osobami, v různých letech, fotografie letecké byly pořízeny v letech uvedených u nich ve veřejných zdrojích pro veřejné použití, pro použití v ortofotomapách, apod. V reakci na námitky zopakovala a částečně rozšířila argumentaci již uvedenou ve vztahu k uložení povinnosti odstranit „část budovy“ a k otázce veřejného užívání cesty i zakreslení komunikace fixou na fotografii. Vyjádřila se i k námitce alternativního přístupu „z druhé strany kopce“, přístupu po svahu vedoucím po pozemku p. H. a namítané zaujatosti přístupu správního orgánu.
74. Závěrem OZNŘ žádala přiznání náhrady nákladů řízení z důvodů zvláštního zřetele hodných.

V. Replika žalobců a žalovaného na vyjádření OZNŘ

75. Žalobce a) setrval na tom, že napadené rozhodnutí je nezákonné zejména proto, že nebyla prokázána existence VPÚK (nebyl prokázán souhlas vlastníka, nebylo prokázáno veřejné užívání a nebyla prokázána nezbytná komunikační potřeba), že je výrok neurčitý a potenciálně nevykonatelný, dokazování bylo neúplné a jednostranné, správní orgán rozšířil předmět řízení mimo rámec původního návrhu, zásah do vlastnického práva nebyl podložen existencí veřejného zájmu. K tomu zopakoval argumentaci uvedenou již v žalobě. Za podstatu věci označil otázku, zda může být soukromý pozemek zatížen veřejným režimem bez jednoznačného prokázání všech zákonných podmínek. Takový zásah do vlastnického práva musí být interpretován restriktivně a ve prospěch ochrany vlastnictví. V projednávané věci tyto podmínky dle jeho názoru splněny nebyly.
76. Žalobkyně b) rovněž setrvala na všech svých již v žalobě prezentovaných názorech, zejména že v daném případě nebyly naplněny všechny 4 znaky, aby se jednalo o veřejně přístupnou účelovou komunikaci. Uvedla, že vyjádření OZNŘ nepřispívá k vyřešení žádné právní otázky v dané věci, neboť je spíše osobní a emotivní, a naprosto v něm abscentují 3 základní věci – užívání komunikace stran široké veřejnosti, užívání komunikace alespoň po dobu 10 let zúčastněnou osobou a rozumný důvod spočívající v

tom, proč by tam veřejná cesta měla být. Pokud OZNŘ vylučuje alternativní přístup, ten je dán jak ze spodní, tak horní části objektu zúčastněné osoby. Žalobkyně b) zopakovala i to, že po celou dobu řízení nedošlo na výslech žádného svědka a ona ani její právní zástupce nebyly osobně přítomni provedení dokazování (vyjma posledního místního šetření). Dodala, že Město Tanvald opakovaně uvádí, že předmětné pozemky nikdy nesloužily jako komunikace a nikdy na nich neprobíhaly žádné kulturní či společenské akce.

VI. Jednání soudu

77. Při jednání soudu konaném dne 24. 2. 2026 setrvaly obě strany sporu na svých argumentech a procesních návrzích. Při jednání soud přistoupil k ověření některých skutkových otázek a provedl důkaz zástupcem žalobkyně b) předloženým prohlášením města Tanvald ze dne 14. 11. 2025.

VII. Posouzení věci krajským soudem

78. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Po prostudování předloženého správního spisu a projednání věci při nařízeném jednání dospěl soud k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu shledal důvodnou.
79. Z předloženého správního spisu je zřejmý průběh správního řízení. Vyplynulo z něj, že S. H. (dále také jen „žadatelka“ nebo „OZNŘ“) podala u Městského úřadu Tanvald podnět ze dne 10. 9. 2014, v němž požadovala nařízení odstranění překážek z účelové komunikace nacházející se na pozemku parc. č. XD.
80. Správním orgánem příslušným k projednání uvedeného podnětu byl tak původně Městský úřad Tanvald. Ten žádosti žadatelky nevyhověl a rozhodnutím ze dne 21. 10. 2014, čj. MěÚT/18149/2014/OD-SH/To, ji zamítl. Proti tomuto rozhodnutí podala žadatelka odvolání. Žalovaný jako odvolací orgán následně rozhodnutím ze dne 23. 2. 2015, čj. KULK 14307/2015, rozhodnutí Městského úřadu Tanvald v celém rozsahu zrušil a věc mu vrátil k novému projednání.
81. Městský úřad Tanvald proto pokračoval v řízení a dne 16. 7. 2015 proběhlo místní šetření, při němž byla pořízena fotodokumentace, další místní šetření proběhlo dne 29. 8. 2015. Dne 31. 8. 2015 se uskutečnil výslech V. R. st. jako svědka. Rozhodnutím ze dne 29. 6. 2016, čj. MěÚT/11927/2016/OD-SH/To, Městský úřad Tanvald žádost žadatelky opět zamítl. Ta proti němu podala odvolání a žalovaný jako odvolací orgán rozhodnutím ze dne 21. 6. 2017, čj. KULK 38724-2017, opět zrušil prvostupňové rozhodnutí a věc vrátil k novému projednání.
82. Následně z důvodu učinění opatření proti nečinnosti žalovaný usnesením ze dne 24. 1. 2018, čj. KULK 80454v/2017, pověřil vedením řízení Městský úřad Semily. Ten následně pokračoval v řízení a dne 28. 3. 2018 vydal usnesení o nutnosti a zahájení řešení předběžné otázky ohledně existence veřejně přístupné účelové komunikace a usnesením ze dne 4. 4. 2018 oznámil přerušování řízení o odstranění překážky a dne 20. 9. 2018 proběhlo místní šetření ve věci existence VPÚK.

83. Dne 31. 1. 2019 vydal městský úřad Semily rozhodnutí čj. OD/266/19, kterým rozhodl o existenci VPÚK na pozemcích (resp. jejich částech) parc. č. XD, XC, XB, XA. Na základě odvolání žalovaný svým rozhodnutím ze dne 11. 11. 2019, čj. KULK 84541/2019, prvostupňové rozhodnutí zrušil a řízení zastavil s tím, že prvostupňový orgán musí rozhodnout o podané žádosti o odstranění pevné překážky, přičemž s existencí VPÚK se musí vypořádat v odůvodnění rozhodnutí.
84. Městský úřad Semily proto pokračoval v řízení o odstranění pevné překážky a dne 5. 10. 2020 byl do spisu založen zápis o shlednutí na místě s pořízenou fotodokumentací. Dne 29. 6. 2021 vydal rozhodnutí čj. OD/3866/20, které bylo po podaném odvolání zrušeno rozhodnutím žalovaného ze dne 25. 2. 2022, čj. KULK 12334/2022.
85. I další rozhodnutí městského úřadu ze dne 31. 8. 2022 čj. OD/3445/22, žalovaný na základě podaného odvolání svým rozhodnutím ze dne 24. 3. 2023, KULK 22959/2023, zrušil a věc vrátil správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání.
86. Naposled vydal městský úřad rozhodnutí dne 13. 5. 2024, čj. OD/1281/24, kterým rozhodl o existenci VPÚK na pozemcích (resp. jejich částech) parc. č. XA, XB, XC a XD a o odstranění pevných překážek. O odvolání proti uvedenému rozhodnutí rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 21. 3. 2025, čj. KULK 18377/2025/280.9/Bu, tak, že výroky I. a II. prvostupňového rozhodnutí změnil, jak je specifikováno výše pod bodem I. tohoto rozsudku.
87. V daném případě tedy bylo správními orgány vedeno řízení o odstranění pevných překážek ve smyslu ustanovení § 29 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích nacházejících se na pozemcích nebo na částech pozemků parc. č. XB, XC a XD v katastrálním území xx. V takové situaci bylo nutno předně se vypořádat s otázkou existence samotné VPÚK na předmětných pozemcích, tj. zda splňuje všechny definiční znaky. A pokud VPÚK existuje, vlastník pozemků, na kterých se VPÚK nachází, není oprávněn ji ze své vůle uzavřít.
88. Spor mezi účastníky řízení spočívá v tom, zda v žalobou napadeném rozhodnutí specifikované pozemky (resp. jejich části) jsou VPÚK a zda z ní mají být odstraněny rovněž v napadeném rozhodnutí specifikované pevné překážky.
89. Dle ustanovení § 29 odst. 2 stejného zákona lze pevnou překážku *umístit na pozemní komunikaci pouze na základě povolení silničního správního úřadu vydaného po projednání s vlastníkem dotčené pozemní komunikace a se souhlasem Ministerstva vnitra, jde-li o dálnici, v ostatních případech se souhlasem Policie České republiky. Povolení lze vydat pouze za předpokladu, že nebude ohrožena bezpečnost a plynulost silničního provozu a že žadatel o vydání povolení zajistí na svůj náklad všechna potřebná opatření.*
90. Dle ustanovení § 29 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích *pevné překážky, na jejichž umístění nebylo vydáno povolení, jsou jejich vlastníci povinni odstranit na svůj náklad ve lhůtě stanovené silničním správním úřadem.*
91. Krajský soud se v projednávané věci zabýval nejprve otázkou existence veřejně přístupné účelové komunikace na parc. č. XB, XC a XD, protože aby mohlo být rozhodnuto o odstranění překážek na ní, je zapotřebí mít na jisto postaveno, že o VPÚK jde. Žalobci přitom opakovaně namítali, že se na předmětných pozemcích VPÚK nenachází, neboť její znaky nejsou naplněny.

92. Dle ustanovení § 7 odst. 1 věty první zákona o veřejných komunikacích je (veřejně přístupná) účelová komunikace *pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků*.
93. Lze připomenout, že přímo z textu § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích plynou první dva z celkem čtyř znaků, kterém musí být naplněny, aby bylo možné hovořit o veřejně přístupné účelové komunikaci. Taková komunikace musí být 1) dopravní cestou (stálou a v terénu patrnou), která 2) slouží k zákonnému účelu (mimo jiné ke spojení nemovitostí mezi sebou nebo s ostatními pozemními komunikacemi). Vedle těchto zákonných znaků judikatura dovodila ještě další dvě nutné podmínky, jež musí být splněny, aby účelová komunikace byla veřejně přístupná. Jsou jimi 3) souhlas vlastníka účelové komunikace s jejím veřejným užíváním a 4) nezbytná komunikační potřeba vlastníků nemovitostí, pro které je komunikace nepostradatelnou komunikační spojnici (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 7. 2018, čj. 10 As 193/2016-34, bod 17, všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Všechny tyto čtyři znaky musí být naplněny současně (kumulativně).
94. Pro projednávanou věc to znamená, že kdyby nebyl splněn byť jediný z uvedených čtyř znaků, nemohlo by se na předmětných pozemcích, resp. jejich částech, jednat o veřejně přístupnou účelovou komunikaci a nebylo by možné uložit dle § 29 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích žalobcům povinnost odstranit z ní pevné překážky.
95. Správní orgány posoudily (resp. po závěrečném upřesnění provedeném žalovaným v jeho rozhodnutí) otázku existence VPÚK tak, že na pozemcích nebo na částech pozemků parc. č. XB, XC a XD se VPÚK nachází, protože všechny své definiční znaky splňuje.
96. Krajský soud ověřil, že na základě dosud shromážděných a ve správním spise založených listinných podkladů je zřejmá stálost a patrnost cesty v terénu, když ji (jak bylo správním orgánem I. stupně zjištěno při místních šetřeních) na pozemku parc. č. XB tvořil (rozbitý) asfaltový povrch, cesta dále pokračovala na pozemek parc. č. XC (část s asfaltovým povrchem), kde se stáčela doleva na parc. č. XD, kde byla na travnatém povrchu tvořena zářezem do svahu a končila u domu ev. č. XG. To vyplývá zejména z leteckých snímků z roku 2004, 2010, 2012, 2014 a 2016 založených např. jako příloha č. 30 rozhodnutí, fotografií založených např. jako příloha č. 40 rozhodnutí, místních šetření provedených do roku 2018, zaměření cesty na pozemku parc. č. XD v roce 1976 (např. příloha č. 45 rozhodnutí) a její vedení v katastru nemovitostí jako ostatní plocha - ostatní komunikace. Lze tak souhlasit se závěrem, že předmětné pozemky parc. č. XB, XC a XD nebo jejich části byly k datu zahájení správního řízení 1) stálou a v terénu patrnou dopravní cestou, která 2) slouží (sloužila) k zákonnému účelu, tj. ke spojení nemovitostí mezi sebou nebo s ostatními pozemními komunikacemi (spojení s obecní komunikací Města Tanvald).
97. K tomu je nutno uvést, že žalobce a) se mýlí v tom, že pro právní režim je klíčový aktuální stav, tj. v době rozhodování (rok 2024), kdy nebyly v terénu patrné žádné stopy užívání nebo známky trvalého provozu, a že tedy v daném případě správní orgány ignorovaly stav v době vydání rozhodnutí.
98. Žalobce a) se mýlí proto, že v řízení, v němž se silniční správní úřad zabývá otázkou (ne)existence VPÚK, nemá rozhodnutí silničního správního úřadu (resp. jeho posouzení,

zda určitá komunikace má charakter VPÚK či nikoliv) konstitutivní účinky. Silniční správní úřad toliko deklaruje, zda posuzovaná komunikace naplnila všechny ze shora uvedených znaků či nikoliv, a to k datu zahájení správního řízení. A pokud je zjištěno, že VPÚK v daném místě existuje, je její právní status závazný i pro budoucí vlastníky pozemků, po kterých vede, kteří nejsou oprávněni komunikaci ze své vůle uzavřít. Skutkový a právní stav v době vydání správního rozhodnutí je tedy ten, že je buď zjištěno, že v daném místě již po nějakou dobu VPÚK ze zákona existuje (a její zánik nemůže způsobit jednostranný úkon vlastníka pozemku - tj. v daném případě ani instalace brány, oplocení či jiné překážky), anebo je zjištěno, že ze zákona VPÚK nevznikla (příp. již někdy dříve zanikla z nějakého objektivního důvodu). Názor žalobce a) o posuzování znaků VPÚK k datu vydání rozhodnutí (zde k roku 2024) by byl ostatně i ve zjevném rozporu s účelem deklaratorního řízení, v němž má být posouzeno, zda určitý vztah již vznikl (příp. již zanikl). Osobě, která by měla zájem na tom, aby k deklaraci existence VPÚK nedošlo (zpravidla jde o vlastníka pozemku, na němž se komunikace nachází), by totiž postačovalo začít jakkoliv bránit v jejím užívání, čímž by v době rozhodování správních orgánů navodila takovou skutkovou situaci, která by splnění všech podmínek nutných pro deklaraci existence VPÚK v tu chvíli vyloučila.

99. Krajský soud však musel přisvědčit žalobcům v tom, že v dané věci nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav ohledně třetího definičního znaku VPÚK, a to ohledně souhlasu vlastníka pozemku s veřejným užíváním předmětné komunikace, přičemž v této souvislosti zejména absentuje dostatečné zjišťování toho, zda cestu užívá (užíval) dostatečně široký okruh osob na to, aby bylo možné hovořit o režimu jejího obecného užívání. Byly proto důvodné i žalobní námitky, že ve věci nebylo provedeno řádné a dostatečné dokazování.

100. Vymezením podmínek pro deklaraci VPÚK se opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud, a právě ve vztahu k podmínce obecného užívání pozemku lze poukázat na jeho rozsudek ze dne 2. 5. 2012, čj. 1 As 32/2012-42, v němž vyslovil tyto dva právní závěry:

„I. V řízení o určení, zda je určitý pozemek (cesta) veřejně přístupnou účelovou komunikací, či nikoli (§ 7 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích), je třeba v první řadě zkoumat, existuje-li zde vůbec dopravní cesta ve smyslu § 2 odst. 1 citovaného zákona, která je užívána v režimu obecného užívání (§ 19 uvedeného zákona).

II. Obecné užívání účelové pozemní komunikace spočívá v možnosti blíže neurčeného okruhu osob tuto komunikaci bezplatně užívat, a to způsobem obvyklým a k účelům, ke kterým je tato komunikace určena. Nejde-li o cestu obecně užívanou, nemůže jít ani o pozemní komunikaci. Úprava užívání takové cesty proto musí být řešena nikoli prostřednictvím institutů veřejného práva (deklarace veřejně přístupné účelové komunikace), ale práva soukromého.“

101. Z výše uvedeného vyplývá, že pro deklaraci VPÚK je třeba mimo jiné zjistit, zda cestu užívá natolik široký okruh osob na to, aby bylo možné hovořit o veřejnosti. Nepostačuje, pokud cestu užívají toliko vlastníci přilehlých nemovitostí nebo jinak uzavřený okruh osob nebo nahodilé či ojedinělé užití. Zároveň musí i široké veřejnosti svědčit nějaká komunikační potřeba k užití této cesty k nějakému veřejnému cíli. Nepostačuje, že může na cestu kdokoli (avšak bez relevantní potřeby) vstoupit, jelikož není zahrazena nebo označena jako soukromý pozemek. Lze dodat, že doktrína vymezuje veřejnost jako neomezený (a z pohledu vlastníka neurčitý) okruh osob (viz Černínová, M., Černín, K., Tichý, M. Zákon o pozemních komunikacích. Komentář. Praha: Wolters Kluwer, Za správnost vyhotovení: R. V.

2015).

102. V daném případě jednoznačný závěr o veřejném užívání pozemků parc. č. XB, XC a XD nelze dovodit ze svědecké výpovědi V. R. st. (ani z jeho dopisu z roku 1996), ale ani z písemných prohlášení K. T.é a P. Š. (na které správní orgány ve svých rozhodnutích zejména poukazují).
103. Nutno připomenout, že V. R. st. byl jako svědek při svém výsledku dotazován pouze a jen na užívání pozemku parc. č. XD. Uvedl, že koleje na něm vyjel (bez jeho souhlasu) pan L. přibližně v roce 1978, dále se vyjadřoval k tomu, že k využívání této komunikace nikdo z rodiny nedal souhlas. Správní orgány konstatovaly, že v dopise z roku 1996 V. R. st. nevyslovil nesouhlas s užíváním komunikace veřejností, ale s prodejem pozemků. To je sice pravda, ale ani z tohoto dopisu nelze dovodit užívání cesty na předmětných pozemcích veřejností. V tomto dopise V. R. st. uvedl, že *„přes sliby různých organizací které si svévolně pořádají přes dvůr domu a pozemky kolem různé sportovní akce přes dohody, které neplatí, nehodlám v žádném případě pozemek prodávat ... opět v tomto roce ve dnech 16-17-18.8.1996 byly pořádány motocyklové závody, před nimiž nás pořadatel seznámil s tím, že v žádném případě se nebude jezdit dole u domu ... z těchto důvodů nehodlám cestu 'přes dvůr' prodávat“* a stěžoval si na hluk a prašnost kolem jeho domu čp. XE. Správní orgány označily zejména tento dopis za důkaz toho, že už v roce 1996 byla cesta (daná komunikace) užívána veřejností a pohyboval se po ní neomezený počet osob.
104. Uvedený dopis byl odpovědí V. R. st. Městu Tanvald na dotaz ohledně odkupu pozemků a stížností na nedodržení podmínek při konání motocyklových závodů, avšak bez dalšího z něho nelze dovozovat závěr, že byla cesta na pozemcích parc. č. XB, XC a XD užívána širokou veřejností. Správní orgány totiž nijak neobjasnily, kdy (v jakých letech) a v jakých místech se zmiňované motocyklové závody konaly, zda na „cestě přes dvůr“ R. jezdili jen zmínění motocykloví závodníci či tam chodila veřejnost, protože vůbec nezjišťovaly ani to, kam po zmíněných pozemcích měla (a mohla) veřejnost chodit, neboť není nijak zřejmé, zda, příp. kam, cesta na pozemcích parc. č. XC a XD dále vede (poslední úsek deklarované cesty na pozemku parc. č. XB totiž již končí u domu ev. č. XG). Tato otázka nebyla zodpovězena ani pověřeným pracovníkem žalovaného k dotazu soudu při jednání dne 24. 2. 2026. Nelze navíc současně přehlédnout to, že město Tanvald ve svém prohlášení ze dne 14. 11. 2025 (předloženém soudu) uvedlo, že kulturní a sportovní akce se vždy konaly na pozemcích ve vlastnictví města a pozemcích parc. č. XH, XCH a XI, které má pronajaty od R. smlouvou z roku 2003 a z roku 2022, přičemž při konání akcí je přístup na ně umožněn veřejnosti vždy ze sousedních pozemků města. Současně uvedlo, že na pozemcích parc. č. XB, XC a XD se nikdy žádné akce nekonaly, a pokud došlo ze strany pořadatelů akcí k nějaké nedbalosti („vniknutí osob“ na tyto pozemky), byla zjednána náprava. Krajský soud k tomu opakuje a zdůrazňuje, že veřejné užívání cesty znamená, že široká veřejnost užívá po dostatečně dlouhou dobu takovou cestu proto, že vede k nějakému veřejnému cíli.
105. Užívání předmětné cesty širokou veřejností na pozemcích parc. č. XB, XC a XD pak nevyplývá zcela jednoznačně ani ze dvou správními orgány zmiňovaných písemných prohlášení. K. T. ve svém písemném prohlášení potvrdila, že travnatá cesta vedoucí k chalupě H. byla vždy přístupná, že okolo pozemků žalobců nestál plot ani brána a že mnohokrát viděla nespočet výletníků, lidí na procházce s kočárky, se psy, na kole i v autě, jak okolo jejich domu prochází a projíždí dál po cestě. Uvedla, že si pamatuje od

Za správnost vyhotovení: R. V.

dětství, že cesta kolem domu R. byla vždy průchozí, že tudy chodili do lesa po Špičákem, procházeli k tzv. Tanvaldské kotlině či lesíkem až ke kapličce. P. Š. ve svém písemném prohlášení uvedl, že v roce 2008 byl svědkem toho, jak se po cestě stěhoval nový boiler a komunikace končila přímo u zdi domu č. ev. XG, kde v cestě nestál žádný plot ani jiná překážka, a když se pohyboval po cestě v letech 2008 - 2010, tak se nestalo, aby mu v tom kdokoliv bránil.

106. K uvedenému je předně nutno správním orgánům vytknout, že k takové pro věc zásadní otázce neprovedly řádný výsledek těchto osob (nebo i jiných starousedlíků) a spokojily se pouze s jejich písemným prohlášením. To považuje krajský soud v tomto případě za zcela nedostatečné. Dále je nutno zopakovat, že jestliže nebylo nijak blíže zjišťováno a ozřejmáno, zda a kam cesta na pozemcích parc. č. XC a XD dále vede (když cesta na pozemku parc. č. XD končí u domu ev. č. XG), pak zůstalo nevyjasněno, kudy (zda právě po deklarované VPÚK) se vlastně chodilo do lesa po Špičákem, k Tanvaldské kotlině a lesíkem ke kapličce, jak uváděla K. T. (zda to byla jediná přístupová cesta), příp. v jakém časovém období tomu tak bylo (uvedla, že v jejím dětství). Vyjádření P. Š. pak dokládá pouze existenci předmětné cesty, avšak zmíněné stěhování boileru, a to, že jeho osobě nikdo nebránil v určitém roce pohybu na cestě, neprokazuje užívání předmětné cesty širokou veřejností.
107. Ve vztahu k cestě na pozemku parc. č. XD správní orgány při hodnocení naplnění znaků VPÚK argumentovaly s poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2017, čj. 1 As 213/2017-37, tím, že VPÚK je vždy nutné posuzovat jako celek, od křižovatky ke křižovatce, od křižovatky po konec slepé cesty apod. Tuto argumentaci správních orgánů krajský soud nepovažuje v nyní projednávaném případě za přílehavou, ani za správnou.
108. Nejvyšší správní soud ve zmíněném rozsudku sice konstatoval, že *„při posuzování nutné komunikační potřeby není žádoucí spornou cestu „kouskovat“ na části; naopak při zkoumání všech znaků veřejně přístupné účelové komunikace by měly úřady vždy hodnotit cestu jako funkční celek“*. Současně však upozornil, že uvedené východisko nemůže být uplatňováno bezvýjimečně a že vždy je nutno vycházet z konkrétní situace.
109. Posuzování celé cesty jako funkčního celku tak má místo zejména v těch případech, kdy jednotlivé pozemky tvořící cestu samy o sobě některý znak nesplňují a splňují ho teprve jako součást funkčního celku celé cesty. Situaci je však vždy nutné posuzovat dle okolností daného případu a v nyní posuzované věci chybí veřejný zájem na vzniku (příp. nedělení) takto správními orgány uvažovaného celku (tj. aby cesta na pozemku parc. č. XD tvořila jeden funkční celek s cestou na pozemcích parc. č. XC a XD), protože pokud byla vůbec cesta na pozemcích parc. č. XC a XB užívána veřejností (což musí správní orgány teprve řádně došetřit), pak ale ani tak by nebyla s cestou na pozemku parc. č. XD užívána veřejností jako celek, protože veřejnost neměla žádný důvod na tento pozemek vstupovat (což vyplývá z podkladů dosud založených ve správním spise). V důsledku toho postrádá komunikační funkci předpokládanou zákonem o pozemních komunikacích, resp. mohla by ji mít jen pro potřebu jednoho individuálního vlastníka (domu čv. č. XG), ale nikoliv pro potřeby veřejnosti v režimu obecného užívání. Nutno připomenout, že návštěvy a nezbytný obslužný provoz domu (např. dovoz paliva, hasiči, záchranná služba apod.) nelze v tomto smyslu za veřejnost považovat.
110. Z podkladů založených ve správním spise nikterak nevyplývá, zda nějaká komunikační
Za správnost vyhotovení: R. V.

potřeba po dotčených pozemcích (tj. kromě pozemku parc. č. XD i na pozemcích parc. č. XC a XB) vůbec široké veřejnosti svědčí, neboť z ničeho nevyplývá, že by propojovala místní komunikaci nacházející se na pozemku parc. č. XA patřící Městu Tanvald (ulice Myslivecká) s nějakým veřejnosti přístupným místem (správní orgány toto nezjišťovaly), neboť VPÚK tak, jak je definována, dále nikam nepokračuje a neslouží k jinému účelu, než pro přístup k nemovitosti ev. č. XG (tj. k nemovitosti OZNŘ), příp. i pro přístup k nemovitostem žalobců (ti jsou však vlastníky všech pozemků, na nichž se deklarovaná cesta nachází). Je totiž třeba odlišovat užívání cesty pouze vlastníky přilehlých nemovitostí (a jejich návštěv) a jejich nutnou komunikační potřebu a užívání této cesty i širokou veřejností. Pokud zde neexistuje dopravní cesta ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, která by byla užívána v režimu obecného užívání blíže neurčeným okruhem osob, nejde o cestu obecně užívanou a nemůže jít ani o pozemní komunikaci (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 1 As 32/2012-42). Krajský soud opakuje, že pro naplnění obecného užívání komunikace je třeba mít prokázané, že dotčený pozemek může být a je fakticky kýmkoliv bezplatně obvyklým způsobem používán pro určené účely.

111. Pokud OZNŘ k pohybu osob na cestě argumentuje, že byl doložen hlavně historickými fotografiemi, znaleckým posudkem z roku 1975, fotografiemi s osobami na cestě, s auty, s vyjetými kolejiemi, zaměřením cesty a snahou města o odkup pozemků, pak krajský soud opakuje, že je třeba zjistit, zda cestu užíval dostatečně široký okruh osob na to, aby bylo možné hovořit o veřejnosti a nepostačuje, pokud cestu užívají toliko vlastníci přilehlých nemovitostí (a jejich návštěvy) nebo jinak uzavřený okruh osob. Znalecký posudek z roku 1975, fotografie, provádění stavebních úprav domu č. ev. XG i zmíněné jednání města pouze víceméně dokládají existenci cesty jako takové (tj. pouze první a druhý znak VPÚK). Rovněž tak ze zmiňovaného jednání žalobců (umístění značky „zákaz vjezdu“ a sloupku pro zamezení vjezdu vozidel) nelze bez dalšího dovozovat užívání předmětné cesty širokou veřejností, když nelze vyloučit, že jde o zamezení vstupu třeba jen k sousednímu domu č. ev. XG. OZNŘ v tomto směru argumentovala i geodetickým zaměřením cesty v r. 1976 na pozemku parc. č. XD. K tomu krajský soud konstatuje, že ke vzniku VPÚK *není podstatné, jak je příslušný pozemek, na němž se komunikace nachází, veden v katastru nemovitostí či jak byl evidován v minulosti. Podstatné je, zda tento pozemek splňuje veškeré znaky veřejně přístupné účelové komunikace uvedené v § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích* (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2007, čj. 6 Ans 2/2007-128).
112. Krajský soud tedy uzavírá, že pro znak souhlasu vlastníka pro vznik VPÚK na soukromých pozemcích platí, že je buď musí veřejnosti k užívání výslovně věnovat, nebo musí alespoň užívání svého pozemku jako veřejného prostranství kýmkoliv po dostatečně dlouhou dobu trpět, čímž dojde k věnování učiněnému mlčky neboli konkludentně. Zejména v případě konkludentního souhlasu je třeba případ od případu vážit, zda okruh tiše trpěných uživatelů byl dostatečně široký na to, abychom mohli hovořit o veřejnosti. Souhlas vlastníka je tak tím znakem, u něhož je třeba zkoumat okruh uživatelů a je třeba zhodnotit, zda cestu užívala veřejnost (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2015, čj. 6 As 213/2015-14).
113. Zmíněný definiční znak veřejného užívání pro existenci VPÚK tedy nebyl v daném případě dostatečně prokázán a závěr správních orgánů ohledně splnění všech zákonných

podmínek pro deklaraci VPÚK je tak za dosud provedeného dokazování a učiněných zjištění předčasný, nedostatečně podložený, a tedy i nepřezkoumatelně odůvodněný. Přitom v případě, že by scházel i jediný definiční znak, o VPÚK se jednat nemůže. Krajský soud zdůrazňuje, že deklarace VPÚK je správní akt, který má trvalé účinky a zasahuje do vlastnického práva, stát proto musí ověřit, že jsou všechny zákonné podmínky splněny, neboť bez toho by mohlo jít jen o soukromoprávní a nikoli o veřejnoprávní institut.

114. Pokud jde o čtvrtý definiční znak VPÚK, tj. o nezbytnou komunikační potřebu vlastníků nemovitostí, pro které je komunikace nepostradatelnou komunikační spojnici, správní orgány dospěly k závěru, že i tento znak je naplněn. Žalovaný k tomu uvedl, že komunikace vedoucí po pozemcích parc. č. XB, XC a XD je jedinou spojnici domu čp. XE (k tomu krajský soud poznamenává, že vlastníci tohoto domu však jsou současně i vlastníky předmětných pozemků) a k domu ev. č. XG s komunikací města na parc. č. XA. Dále uvedl, že od roku 2014, kdy bylo zamezeno průchodu předmětnou komunikací, užívá OZNŘ přístup k nemovitosti ev. č. XG po pozemku pana H., parc. č. XJ, že se však jedná o dočasné náhradní řešení vyplývající ze vzniklé situace, tedy nemůže být považováno za alternativní trasu. K žalobci v průběhu správního řízení uváděné alternativní cestě k nemovitosti ev. č. XG přes pozemky Města Tanvald a přes pozemky Lesů České republiky, s. p., žalovaný uvedl, že tato cesta nebyla nikým zpochybněna, avšak že „v průběhu řízení bylo konstatováno, že taková cesta v čase existovat mohla, nicméně že přirozeně zanikla, a to odbagrováním části svahu kolem roku 1985“. V tomto směru správní orgán I. stupně odkázal na místní šetření uskutečněné dne 13. 6. 2023 s tím, že na místě samém žádný jiný přístup zjištěn nebyl.
115. Závěr správních orgánů a tvrzení o pouze provizorním dočasném řešení přístupu k nemovitosti ev. č. XG přes pozemek pana H., ani nezjištění možného přístupu přes pozemky Města Tanvald a Lesů České republiky, s. p., nebyl žalobci dostatečně relevantně zpochybněn. Lze mít proto zato, závěr správních orgánů o neexistenci alternativní cesty k nemovitosti ev. č. XG obстоjí.
116. K dalším žalobním námitkám ohledně samotné deklarace VPÚK krajský soud obecně konstatuje, že za předpokladu, že je řádně zjištěno, že vlastník souhlasil s takovým omezením, nejde o nucené omezení vlastnického práva ve smyslu článku 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Namítanou neproporčnost, nepřiměřenost a absenci kompenzace náhradou proto není možno v deklaraci VPÚK spatřovat. Přestože se jedná o omezení vlastnického práva bez náhrady, je to právě požadovaný souhlas vlastníka pozemku s jeho veřejným užíváním, který zajišťuje ústavní konformitu deklarování VPÚK. K tomu lze citovat např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2011, čj. 2 As 44/2011-99: „*Zákon o pozemních komunikacích výslovně nepočítá s poskytnutím náhrady za omezení vlastnického práva v důsledku zřízení veřejně přístupné účelové pozemní komunikace. V takovém případě je možné vlastnické právo bez dalšího omezit výhradně se souhlasem vlastníka nemovitosti, na které se komunikace nachází (viz k tomu rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 20. 3. 2002, č. j. 22 Cdo 1911/2000, a ze dne 21. 2. 2006, č. j. 22 Cdo 1173/2005, a především nálezy Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/06). Bez souhlasu vlastníka lze existenci veřejně přístupné účelové pozemní komunikace deklarovat pouze za současné přímé aplikace článku 11 odst. 4 Listiny. V takovém případě je tedy nutné poskytnout vlastníkově náhradu za nucené omezení vlastnického práva.*“ Krajský

soud však opakuje, že souhlas vlastníka s veřejným užíváním pozemku jakožto VPÚK dosud nebyl v tomto případě dostatečně prokázán (viz výše).

117. K problematice VPÚK krajský soud nad rámec uvedeného ještě podotýká, že tímto veřejnoprávním institutem, kterým dochází k omezení vlastnického práva bez náhrady, nelze nahrazovat prostředky soukromého práva. Pro vznik veřejně přístupné komunikace musí být naplněny všechny výše popsané znaky kumulativně. Nestačí tak, aby byla prokázána toliko nezbytná komunikační potřeba vlastníka sousední nemovitosti. Nezbytná komunikační potřeba (byť logicky z jiného důvodu) musí svědčit širšímu okruhu osob, jinak by veřejně přístupná komunikace vznikla všude tam, kde vlastník nemovitosti nemá zajištěn přístup k nemovitosti z veřejné komunikace. Ovšem na takové případy zjevně pamatoval zákonodárce v ustanovení § 1029 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého vlastník nemovité věci, na níž nelze řádně hospodařit či jinak ji řádně užívat proto, že není dostatečně spojena s veřejnou cestou, může žádat, aby mu soused za náhradu povolil nezbytnou cestu přes svůj pozemek (odst. 1). Nezbytnou cestu může soud povolit v rozsahu, který odpovídá potřebě vlastníka nemovité věci řádně ji užívat s náklady co nejmenšími, a to i jako služebnost, zároveň musí být dbáno, aby soused byl zřízením nebo užíváním nezbytné cesty co nejméně obtěžován a jeho pozemek co nejméně zasažen. Občanský zákoník tedy nabízí preferované soukromoprávní řešení, které kompenzuje vlastníku dotčené nemovitosti užívání této nemovitosti další osobou za náhradu.
118. Krajský soud uzavírá, že jak je již shora popsáno, v daném případě bylo správními orgány vedeno řízení o odstranění pevných překážek nacházejících se na pozemcích nebo na částech pozemků parc. č. XB, XC a XD. Aby bylo možno nařídit jejich odstranění, bylo nutno se předtím vypořádat s otázkou existence samotné VPÚK na předmětných pozemcích. Vzhledem k tomu, že není dosud postaveno najisto, že se na nich VPÚK nachází (viz shora), je současně předčasné i závěr správních orgánů o tom, že z nich mají být pevné překážky odstraněny. Skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, tedy nemá oporu ve správním spise. Jeho rozhodnutí tedy nemohlo obstát, a muselo být proto zrušeno.
119. Za dané situace se krajský soud pro předčasnost dále nezabýval námitkami vztahujícími se k pevným překážkám a jejich odstranění.
120. K některým dalším námitkám (zejména procesního charakteru) krajský soud z důvodu procesní ekonomie uvádí následující.
121. Žalobce a) namítal, že napadené rozhodnutí překročilo zákonný rámec řízení tím, že nebylo vydáno v mezích návrhu, jímž bylo řízení zahájeno, a že správní orgány svévolně rozšířily předmět řízení o další pozemky a trasu, která nebyla žadatelkou navržena ani konkretizována.
122. Tomuto názoru nelze přisvědčit. Jak je zřejmé z průběhu správního řízení, předmět řízení měl svůj vývoj. Podnět podala žadatelka v roce 2014 nejprve ve vztahu k odstranění překážek z účelové komunikace nacházející se na poz. parc. č. XD. Podáním ze dne 4. 10. 2017 podala ve věci návrh na vydání předběžného opatření, v němž konkretizovala umístění dalších překážek, a to na navazujících pozemcích parc. č. XB a XC. V oznámení vydaném dne 8. 6. 2018 Městský úřad Semily účastníkům (včetně žalobců) sdělil, že v řízení o otázce existence VPÚK na pozemcích parc. č. XD, XB a XC se bude konat

jednání na místě samém. Rozšíření svého původního návrhu žadatelka ve vztahu pozemkům parc. č. XB a XC uvedla i výslovně v dalším svém podání, a to ze dne 28. 6. 2018. K prokázání existence VPÚK na pozemcích parc. č. XD, XB a XC se pak žalobce a) vyjadřoval písemně dne 29. 11. 2018 (ve vyjádření po ukončení dokazování), kde mimo jiné namítal, že toto rozšíření předmětu řízení považuje za nepřípustné a požadoval vyloučení prokazování existence VPÚK na uvedených pozemcích k samostatnému řízení ode dne, kdy žadatelka předmět řízení o tyto další pozemky rozšířila (jak bude uvedeno dále, k vyloučení posouzení existence VPÚK k samostatnému řízení však nebyl důvod). K rozšíření předmětu řízení i na další pozemky se vyjadřovala i žalobkyně b). Není tak ani pravdou, že by účastníci nebyli s uvedenou změnou v průběhu řízení obeznámeni a že by se k ní nemohli vyjádřit.

123. K námitce, že správní orgány nejednaly v mezích své věcné a místní příslušnosti, neboť deklarovaly existenci VPÚK podle ustanovení § 142 správního řádu, které je však řízením o žádosti a žadatelka explicitně žádala o postup podle § 29 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích, nutno uvést následující.
124. Co se týká věcného rozměru řešené věci, připomíná krajský soud, že správní řízení bylo vedeno o tom, zda žalobci byli ve smyslu § 29 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích povinni odstranit pevné překážky na předmětných pozemcích. V takovém řízení byla existence VPÚK na daných pozemcích nevyhnutelně otázkou předběžnou. Správní orgány tak dříve, než mohly posoudit žádost o odstranění překážek z účelové komunikace, musely hodnotit jako otázku předběžnou, zda se na předmětných pozemcích (resp. jeho částech) vůbec VPÚK nachází. Jak totiž vyplývá z ustanovení § 142 odst. 2 správního řádu, správní orgán nerozhodne samostatně o žádosti o existenci určitého právního vztahu, jestliže může o vzniku, trvání nebo zániku určitého právního vztahu vydat osvědčení (dle části IV.) nebo jestliže může otázku jeho vzniku, trvání nebo zániku řešit v rámci jiného správního řízení. Řízení o určení právního vztahu má tak subsidiární povahu, neboť přednost před rozhodnutím o určení právního vztahu má jednak vydání osvědčení, jednak i řešení dané otázky v rámci jiného správního řízení (např. jako předběžná otázka dle § 57). Pokud je tedy v rámci řízení o odstranění pevné překážky z pozemní komunikace nastolena otázka právní povahy samotné komunikace, pak se o tom nevedou dvě samostatná řízení. Tento postup (tj. že budou posuzovány obě uvedené otázky v jednom řízení) nemohl být pro žalobce ani překvapivý, neboť byl v průběhu správního řízení zcela zřejmý.
125. K námitkám ohledně formulace výroku správního rozhodnutí lze obecně uvést, že k jeho formulaci lze pro přehlednost a upřesnění používat odkazy na přílohy, které jsou součástí rozhodnutí. Takový postup je zcela obvyklý a běžně používaný jak správními orgány, tak i soudy.

126. K námitkám týkajícím se důkazů provedených ve fázi řízení před Městským úřadem Tanvald lze konstatovat, že i při pověření vedením řízení a po předání spisu jinému silničnímu správnímu úřadu (jako v tomto případě) je nutno zachovat kontinuitu řízení. Krajský soud však
127. neshledal, že by žalobcem a) zmiňované důkazy provedené před Městským úřadem Tanvald byly nějak zásadně opomenuty. Byly však v průběhu správního řízení jinak posouzeny, příp. jinak posouzena jejich relevance, než jak je hodnotí žalobci.
128. K žalobkyní b) namítanému nedodržení lhůty pro vydání rozhodnutí lze dodat, že lhůta pro vydání rozhodnutí dle § 71 správního řádu je lhůtou pořádkovou, jejíž nedodržení nemá vliv na věcnou stránku meritorního rozhodnutí. Porušení povinnosti správních orgánů vyřizovat věc bez zbytečných průtahů je tedy sice bezpochyby nežádoucí, avšak nemůže samo o sobě způsobit nezákonnost nyní napadeného rozhodnutí. Nečinnost správních orgánů totiž nelze dodatečně hojit v rámci žaloby proti rozhodnutí, ale je třeba se proti ní bránit jinými prostředky nápravy, např. žádostí o uplatnění opatření proti nečinnosti (a to i opakovaně) dle § 80 odst. 2 správního řádu. Překročení zákonných lhůt pro vydání rozhodnutí je proto v posuzované věci irrelevantní.
129. Ani namítaný způsob vedení správního spisu (byť k jeho přehlednosti a zařazování listin lze mít v nyní projednávaném případě oprávněné výhrady) a nedodržování pravidel spisové služby, nemají samy o sobě na zákonnost rozhodnutí vliv.
130. Pokud žalobkyně namítala, že napadené rozhodnutí je nicotné z důvodu povšechně, přibližně a neurčitě vymezeného výroku II. rozhodnutí, pak krajský soud obecně připomíná, že nicotnými jsou taková rozhodnutí, k jejichž vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný nebo k jejichž vydání nemá pravomoc; rozhodnutí, která trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu. Méně závažné vady správních aktů by nicotnost způsobit nemohly.

VIII. Závěr a náklady řízení

131. S ohledem na shora uvedené krajský soud výrokem I. napadené rozhodnutí žalovaného zrušil ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí nemá oporu ve správním spise, a věc mu vrátit k dalšímu řízení. V něm bude žalovaný vázán právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 1, 4 a 5 s. ř. s.).
132. Výroky II. a III. o nákladech řízení se opírají o ustanovení § 60 s. ř. s. Dle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci byli úspěšní žalobci, krajský soud jim proto přiznal náhradu nákladů řízení.
133. **Náklady řízení žalobce a)** spočívaly v náhradě zaplaceného soudního poplatku ve výši 4.000 Kč (tj. za žalobu a žádost o přiznání odkladného účinku žalobě) a náhradě nákladů právní služby poskytnuté advokátem, jehož odměna vychází z vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“). Ten učinil ve věci čtyři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, sepsal žalobního návrhu, vyjádření ze dne 19. 2. 2026 a účast při jednání soudu) po 4.620 Kč (§ 9 odst. 5 advokátního tarifu), k

Za správnost vyhotovení: R. V.

tomu má nárok na úhradu 4 režijních paušálů po 450 Kč (§ 13 odst. 1 a 4 advokátního tarifu).

134. Soud dále přiznal zástupci žalobce a) náhradu hotových výdajů na cestovné za jízdu automobilem z Liberce do Hradce Králové a zpět (tj. celkem 244 km) na ústní jednání u krajského soudu dne 24. 2. 2026 dle přiloženého vyúčtování v částce 2.077 Kč (§ 13 odst. 1 a 4 advokátního tarifu).
135. Dle § 14 odst. 1 a 3 advokátního tarifu náleží zástupci žalobce a) i náhrada za promeškaný čas 3 hodiny 20 minut strávený cestou na jednání u soudu a zpět (při sazbě 150 Kč za každou započatou půlhodinu) v celkové výši 1.059 Kč (7x150 Kč).
136. Celkem tedy činí důvodně vynaložené náklady řízení žalobce a) před krajským soudem 27.407 Kč. Proto krajský soud zavázal žalovaného povinností tyto prokázané náklady řízení uhradit k rukám jeho zástupce, který je advokátem (§ 149 odst. 1 občanského soudního řádu za použití § 64 s. ř. s.).
137. **Náklady řízení žalobkyně b)** spočívaly v náhradě zaplaceného soudního poplatku ve výši 3.000 Kč (tj. za žalobu) a náhradě nákladů právní služby poskytnuté advokátem, jehož odměna vychází z advokátní tarifu. Ten učinil ve věci celkem 5 úkonů právní služby: z toho převzetí a příprava zastoupení, sepsání žalobního návrhu, vyjádření ze dne 20. 2. 2026 a účast při jednání soudu dne 24. 2. 2026, tj. 4 úkony po 4.620 Kč, a jeden úkon právní služby spočívající v účasti při jednání dne 27. 2. 2026, při kterém došlo pouze k vyhlášení rozhodnutí za 2.310 Kč (§ 9 odst. 5 a § 11 odst. 1 a 2 advokátního tarifu), k tomu má nárok na úhradu 5 režijních paušálů po 450 Kč (§ 13 odst. 1 a 4 advokátního tarifu).
138. Soud dále přiznal zástupci žalobkyně b) náhradu hotových výdajů na cestovné za jízdu automobilem z Havlíčkova Brodu do Hradce Králové a zpět (jedna cesta tam a zpět 190 km) na ústní jednání u krajského soudu dne 24. 2. 2026 a stejně tak dne 27. 2. 2026 dle přiloženého vyúčtování v částce celkem 2 x 1.549 Kč, tj. celkem 3.098 Kč (§ 13 odst. 1 a 4 advokátního tarifu). Adresa sídla zástupce žalobkyně b) (Havlíčkův Brod) byla ověřena v registru advokátů České advokátní komory.
139. Dle § 14 odst. 1 a 3 advokátního tarifu náleží zástupci žalobkyně b) i náhrada za promeškaný čas 6 hodin 40 minut strávený cestou na jednání u soudu a zpět (při sazbě 150 Kč za každou započatou půlhodinu) v celkové výši 2.100 Kč (14x150 Kč). Krajský soud vycházel z toho, že ze sídla zástupce se lze do sídla krajského soudu dostat za cca 1 hodinu a 40 minut, což činí celkově za cestu dvakrát tam a zpět 6 hodin 40 minut (tj. 14 započatých půlhodin, nikoliv zástupcem žalobkyně účtovaných 16 půlhodin).
140. Zástupce žalobkyně b) soudu doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, proto mu byla povýšena odměna a náhrady o hodnotu této daně ve výši 21 %, tj. o 5.929,98 Kč, zaokrouhleně k úhradě tedy o částku 5.930 Kč (§ 14a advokátního tarifu).
141. Celkem tedy činí důvodně vynaložené náklady řízení žalobkyně b) před krajským soudem 34.168 Kč. Proto krajský soud zavázal žalovaného povinností tyto prokázané náklady řízení uhradit k rukám jejího zástupce, který je advokátem (§ 149 odst. 1 občanského soudního řádu za použití § 64 s. ř. s.).
142. **Osoba zúčastněná na řízení** by dle ustanovení § 60 odst. 5 s. ř. s. měla při bránění svého práva vyplývajícího jí ze žalobou napadeného rozhodnutí právo na náhradu nákladů řízení vůči neúspěšnému žalobci nebo na náhradu těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s

Za správnost vyhotovení: R. V.

plněním povinnosti, kterou jí uložil soud. K takové situaci však v projednávané věci nedošlo. Krajský soud neshledal podmínky ani pro to, aby byla povinna hradit náhradu nákladů řízení úspěšným žalobcům. Nutno dodat, že osoba zúčastněná na řízení žádala přiznání náhrady nákladů řízení z důvodů zvláštního zřetele hodných, a to s poukazem na délku trvání správního řízení ve věci a s argumentací, že žalobci obstruují, konají nelegálně, nemorálně, arogantně, atd. Dle názoru krajského soudu však taková tvrzení (tj. subjektivní hodnocení postojů účastníků správního řízení) nelze bez dalšího považovat za důvody pro přiznání nákladů soudního řízení z důvodů zvláštního zřetele hodných, rovněž tak ani délku správního řízení, u které se navíc lze domáhat (i opakovaně) ochrany proti nečinnosti dle § 80 správního řádu. Pokud jde o soudní řízení, pak v samotném podání žaloby a zcela standardním hájení si svých práv v řízení před soudem rozhodně nelze spatřovat obstruující jednání. Proto krajský soud neshledal pro osobou zúčastněnou na řízení požadovaný postup důvod, a rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku III. tohoto rozsudku.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 27. února 2026

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu